

GONIEC KRAKOWSKI

ODDZIAŁY: WARSZAWA, Krak. Przedmieście 9. —
NOWY SĄCZ, Jagiellońska 29. — SOSNOWIEC, al.
Pileudekiego 8. — ZAKOPANE, Krupówki.
Za dział ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.

Rok I.

Nr. 49.

Kraków, Środa 27 grudnia 1939 r.

Nadesłane a nie zamówione przez Redakcję manu-
skrypty będą zwracane autorom jedynie wówczas, gdy
załączona została znaczka pocztowa na opłacenie prze-
syłki zwrotną.

Same tylko straty!

Znowu zatopiono brytyjski okręt-cysterne i jeden z okrętów strażniczych.

Bergen, 27 grudnia. Straszliwa burza śnieżna, która szalała u wybrzeży północnej Norwegii, wyrzuciła na brzeg 5 parowców angielskich o łącznej pojemności 35.000 ton brutto.

Według doniesień agencji „Reuter” okręt angielskiej straży przedniej „Riverland” został zatopiony przez samoloty niemieckie. Na okręcie tym znajdowała się załoga duńskiego parowca „Bogoe”, który zatonał skutkiem najechania na minę. Załogi obydwu okrętów zostały uratowane przez parowiec norweski „Rogoland”, który odstawił je na brzeg norweski.

Angielski okręt-cysterna „Dosinia” o pojemności 8053 ton brutto najechał na minę w pobliżu wschodniego wybrzeża Anglii. Załoga parowca w składzie 40 ludzi została uratowana.

„Reuter” donosi z Panamy, że na amerykańskim parowcu „Wind Rush” o pojemności 5586 ton, wybuchł pożar. Okręt ten znajduje się na morzu Karaibskim i stara się możliwie najszybciej dotrzeć do wybrzeża. Na okręcie znajduje się 38 ludzi załogi.

Amsterdam, 27 grudnia. Według doniesień dziennika „Telegraaf” samolot brytyjski zauważył na morzu tratwę, na której znajdowało się 8 rozbitków. Zostali o-

ni później uratowani. Okazało się, że wchodził oni w skład załogi szwedzkiego parowca „Lister”, który zatonał. Pojemność okrętu wynosiła 1362 ton brutto.

Belgijski parowiec uszkodzony przez angielski okręt wojenny.

Bruksela, 27 grudnia. Belgijski okręt rybacki został najechany w Downs przez jeden z angielskich okrętów wojennych, przyczem odniósł poważne uszkodzenia. Parowiec belgijski przybył obecnie do Newport, aby tam przeprowadzić konieczne naprawy.

Nowy sukces samolotów typu „Messerschmitt”.

Londyn, 27 grudnia. — Brytyjskie ministerstwo Lotnictwa przyznaje się, iż w czasie walki powietrznej na froncie zachodnim, dwa z trzech samolotów brytyjskich typu „Hurricane” zostały zestrzelone przez niemieckie maszyny Messerschmitt. Piloci ponieśli śmierć na miejscu.

Dotychczas 18 jednostek utraciła flota szwedzka.

Norweski parowiec wpadł na minę.

Oslo, 27 grudnia. — 1.400-tonowy norweski parowiec „Rudolf”, wpadł w ub. czwartek na morzu Północnym na minę. Łódź ratunkowa, do której schronili się kapitan statku wraz z 7-osobową załogą, przybyła do zachodnio-norweskiego portu Kopervik.

Druga łódź ratunkowa z 6 marynarzami z tego samego statku prawdopodobnie zatonała, aczkolwiek nie jest wykluczone, że rozbitkowie zostali przyjęci przez inny statek.

Zatonięcie statku nie jest identyczne z

wypadkiem szwedzkiego statku „Rudolf” (2.150 ton), który zatonał w dniu 4. grudnia br.

Na podstawie ostatnio opublikowanych danych statystycznych utraciła szwedzka flota handlowa w czasie 4 miesięcy trwania wojny aż 18 okrętów o tonażu ogólnym 34.000 ton. Wspomniane okręty liczyły około 400 osób załogi, z czego zginęło 37 osób.

Straty Danji na morzu.

Kopenhaga, 27 grudnia. Społeczeństwo duńskie przyjęło z zadowoleniem do wiadomości fakt, że radio duńskie umieściło w swoim świątecznym programie godzinową audycję, poświęconą duńskim marynarzom. Audycja ta została otwarta przemówieniem duńskiego ministra żeglugi i handlu, który wyraził uczucia wdzięczności całego narodu duńskiego marynarzom, pracującym w tak ciężkich warunkach na morzu. Grozi im na każdym kroku śmierć, czego najlepszym dowodem jest to, iż już 9 okrętów duńskich znajduje się na liście strat, jakie poniosła duńska marynarka od czasu wybuchu wojny angielskiej.

Obawy Danji o los parowca „Jaegersborg”.

Kopenhaga, 27. grudnia. — Żegluga duńska spotkała nową ciężką stratą, jeśli potwierdzą się wiadomości o zatonięciu parowca „Jaegersborg”. Kierownictwo żeglugi C. K. Hanssen w Kopenhadze, uważało na wszelki wypadek zawiadomić, że ten parowiec o pojemności 1.917 ton rej. brutto, (wyjechał z Kopenhagi 14. grudnia z ładunkiem produktów rolnych), kierując się ku portowi szkockiemu do dnia dzisiejszego nie przybył na miejsce przeznaczenia. Obecnie będą podjęte poszukiwania za zaginionym okrętem i jego załogą.

Niemieckie samoloty myśliwskie nie do pokonania.

Silną uwagę zwraca się w Italii na zwycięstwa powietrzne lotników niem.

Rzym, 27 grudnia. — Nadzwyczajne wyniki, osiągnięte przez niemiecką flotę powietrzną nad Helgolandem, zwróciły niezwykłą uwagę w Italii, przyczem podkreśla się szczególną bitność nowych modeli aparatów „Messerschmitta” jak i niesłychaną odwagę i męstwo pilotów niemieckich.

Jak to z nacięciem podkreśla organ armii włoskiej „La Forze Armate”, w ciągu niepełna 5 dni zostały zwycięsko odparte dwa angielskie naloty, co należy zawdzięczać doskonałej sprawności i jednoczesności napadu niemieckich aparatów myśliwskich, w wyniku czego stracili Anglicy 10 względnie 36 samolotów bojowych.

Wprawdzie, w komunikatach angielskich podawano cyfry strat zupełnie odmienne, niemniej jednak może sprawiedliwy obserwator stwierdzić, jak miała się sprawa z informacjami angielskimi o nieudanych próbach storpedowania „Bremen”. Wówczas podawano, że angielska łódź podwodna celowo wstrzymywała się o datakowania tego okrętu, „aby nie popaść w sprzeczność z prawami międzynarodowymi”, gdy tymczasem komendant brytyjskiej łodzi podwodnej dwukrotnie ponawiał próbę zniszczenia okrętu niemieckiego, którą to próbę przeszkodziły mu samoloty niemieckie.

Jest zatem rzeczą niezaprzeczną, że ataki powietrzne Anglików spotykały się stale z energiczną odpawą lotnictwa niemieckiego oraz artylerji przeciwlotniczej. Tego nie można powiedzieć o lotnictwie niemieckim, które niemal codziennie wypełnia swe zadanie nad terytorjum angielskim bez jakiegokolwiek przeszkody ze strony angielskiego lotnictwa myśliwskiego. Łączy to przedewszystkiem w świetle zorganizowania sił zaporowej niemieckiej

klej jak i służbie meldunkowej, działającej nieustannie na terenie wysp morza Północnego, co w następstwie stawia niemieckie „Messerschmitty” w stanie ustawicznego pogotowia bojowego. Brak tych urządzeń i tej gotowości w Anglii dają się boleśnie odczuwać, zaś angielskie statki strażnicze, z obawy przed niemieckimi łodziami podwodnymi, są zmuszone trzymać się w pobliżu własnego wybrzeża.

Belgijska ocena potęgi lotnictwa niemieckiego.

Bruksela, 27 grudnia. W specjalnym komunikacie z Berlina, podnosi „Vingtieme Siecle” siłę niemieckiego lotnictwa, a w szczególności zaś wytwórczą zdolność niemieckiego przemysłu lotniczego. W roku 1933 posiadali Niemcy zaledwie kilka samolotów bojowych, ale już w pięć lat później mogą się one poszczycić najpotężniejszą flotą powietrzną w świecie. Ten zdumiewający rozwój niemieckiego lotnictwa a wojskowego, jest wynikiem współpracy wszystkich instytucji, które się włączyły zarówno z postępem jak i z technicznymi udoskonaleniami przemysłu lotniczego. Rzesza stworzyła w ten sposób najabrdziej nowoczesne fabryki i najlepsze fachowe organizacje, które są w możności wykonania w sposób seryjny znanych typów samolotów.

Czesi w obronie konieczności życiowej.

Artykuł wstępny czeskiej prasy
prowincjonalnej.

Praga, 27 grudnia. Praska agencja „Praska korespondencja dla czeskiej prasy prowincjonalnej” pisze w artykule wstępnym, opublikowanym p. t. „Czeski Nowy Rok”: Rok 1940 dla Czechów będzie stał pod znakiem ścisłej i wiernej łączności z Niemcami, z którymi będziemy ponosić ciężary obecnych czasów, jako autonomiczną część całości. Można powiedzieć, że mamy swój udział w niemieckim zwycięstwie. Tak więc czeski Nowy Rok jest zupełnie identycznym z Nowym Rokiem Wielkiej Rzeszy Niemieckiej.

W dalszym ciągu artykułu czytamy: „To gospodarstwo i socjalne równouprawnienie z narodem niemieckim posiada w naszych oczach o wiele głębsze znaczenie, gdyż stanowi ono podstawę do nowego kulturalno-politycznego stosunku obydwu narodów. Stosunek ten wyobrażamy sobie, jako więzy przyjaźni i wzajemnego zaufania, które ułatwia nam przeżycie obecnej wspólnej, ciężkiej walki. Będziemy stale to wzajemne zaufanie podkreślać i stale stwierdzać we właściwych rozmiarach. W nowym roku nasz autonomiczny rząd — a wraz z nim i my wszyscy — będziemy rozbudowywali tę podstawę i będziemy ją wzmacniali. Nikt nie będzie — jak to podkreśliły najwyższe czynniki czeskie — spekulował na wyniku wojny. W naszych oczach zwycięstwo Rzeszy Niemieckiej jest koniecznością życiową i to przedewszystkiem z naszego punktu widzenia, gdyż pragniemy, aby obecnie rozpoczęte współżycie przyniosło dobre i korzystne wyniki.

— 0 —

Słowo oficera niemieckiego posiada większe znaczenie aniżeli angielskie zaprzeczenia.

Bruksela, 27 grudnia. Berliński korespondent „Libre Belgique” miał sposobność zasięgnąć informacji u podpułkownika Schumachera o wielkim zwycięstwie niemieckim nad morzem Północnym, odniesionem w dniu 18 grudnia br. Korespondent podkreśla, że według twierdzenia ppłk. Schumachera zostało zniszczonych 36 samolotów angielskich, podczas gdy niemiecka flota powietrzna straciła jedynie 2 maszyny. W związku z powyższą ilością zestrzelonych samolotów angielskich, w Londynie posłużono się kłamstwem, — twierdząc, że Anglicy stracili jedynie siedem samolotów. Zgodnie z prawdą wyjaśnienie ppłk. Schumachera wywarło silne wrażenie, tem więcej, że lotnik niemiecki ponownie uznał odwagę i męstwo lotników brytyjskich. Korespondent z kolei podaje szczegółowe sprawozdanie o bitwie, uzyskane od ppłk. Schumachera. Wyciąga on ze słów swego informatora wniosek, że chociaż brytyjski materiał jest pierwszorzędny, to jednak taktyka bojowa Anglików jest wielce zawodną.

— 0 —

Wielka wystawa polityczna w Monachjum.

Monachjum, 27 grudnia. — W Monachjum, stolicy ruchu narodowo-socjalistycznego otwarto w niedzielę wielką polityczną wystawę p. t. Anglia państwo bandytów. Otwarcia wystawy dokonał Gauleiter min. Rzeszy Adolf Wagner. Wystawę mieści się w nowej galerii państwowej na Placu Królewskim. Ma ona na celu pokazanie właściwego oblicza Anglii. Dzięki energicznej współpracy partii, wojska i państwa udało się wystawę przygotować w ciągu zaledwie trzech tygodni. Kierownikiem wystawy jest kierownik monachijskiego urzędu okręgowego dr. Mueller.

— 0 —

20 zabitych padło ofiarą zawalenia się mostu w Paryżu.

Bruksela, 27. grudnia. — Odnosnie do wypadku zawalenia się mostu św. Ludwika nad Sekwaną w Paryżu podaje radiostacja paryska wyjaśnienie, że zawalenie się mostu nastąpiło skutkiem zawalenia o most zbyt wysoko obciążonej barki. Liczba ofiar, ktre straciły życie podczas tego wypadku, została ustalona na 20 osób zabitych.

Pułkownik Lindbergh ustąpił z komisji lotniczej.

Bruksel, 27 grudnia. — Wedle komunikatu radiowego z Waszyngtonu, miał pułkownik Lindbergh wystąpić z komisji doradczej dla zagadnień lotnictwa. Powtarzając tę wiadomość paryski „Matin” stwierdza, że ostatnio spotkał się Lindbergh z ostrą krytyką, ponieważ w jednym ze swych przemówień zajął stanowisko niezwykle przychylnie względem Francji i Anglii.

— 0 —

Rokowania Belgji z aliantami nie dały żadnego wyniku.

Bruksela, 27. grudnia. — Rozpowszechniana przez agencję Havasa wiadomość, jakoby między Belgją i aliantami miało dojść do zasadniczego porozumienia, została przez Brukselę zdementowana. Z miarodajnych kół belgijskich informują, że poza zawartym przed 10 dniami częściowym porozumieniem, tyczącem się wymiany ściśle określonego tonażu towarów, nie zawarto żadnego innego układu. Dalsze rozmowy dotychczas nie doprowadziły do żadnych konkretnych osiągnięć.

— 0 —

Ważne posiedzenie parlamentu słowackiego.

Bratysława, 27 grudnia. W piątek zebrał się parlament słowacki na uroczyste posiedzenie, aby drogą uchwały dokonać nowego powrotu okręgów utraconych w swoim czasie na rzecz Polski w latach 1920, 1924, 1938. Po przyjęciu tej ustawy, członkowie parlamentu powetali z miejsc i odgrywali hymn państwowy.

JAK zginęło Państwo Polskie skutkiem zdrady Anglii

Reportaż Rudolfa Stache.

Kłamliwe wieści o wydatnej pomocy zbrojnej ze strony Anglii.

Rząd polski od wielu miesięcy oświadczał, że w poważnej sytuacji Anglia natychmiast pospieszy z pomocą. W pierwszych dniach wojny ludność całego kraju spoglądała w niebo, szukając w eterze floty powietrznej Anglii, która, według zapowiedzi rządu, miała przyjść Polsce z pomocą. Ale Anglicy nie pojawili się! Wtedy władcy polscy zaczęli szerzyć kłamliwe wiadomości, aby zatruszać brak angielskich posiłków.

W dniu 1 września ukazały się we wszystkich miastach Polski wydania nadzwyczajne dzienników. Przynosiły one depesze pod tytułem: „Anglicy i Francuzi bombardują Berlin i Hamburg”.

Wiadomość ta została puszczona przez Warszawę. Według niej: „Na wiadomość o wkroczeniu wojsk niemieckich na terytorium Polski nastąpiła natychmiast zbrojna akcja francuskich i angielskich sił zbrojnych. Według pierwszych doniesień, jakie nadeszły z Zachodu, artyleria francuska otworzyła straszliwy ogień na „Linję Zygfryda”, a eskadry bombowców Francji i Anglii dokonały nalotu na Berlin. Brytyjska flota bombardowała przez szereg godzin miasto Hamburg”.

Było to wielkie kłamstwo pierwszego dnia wojny!

Wiadomość tę otrzymał rząd polski z Anglii, nie zdając sobie sprawy z tego, że jest w swawolny sposób okłamywany. Ale mimo to szerzono w dalszym ciągu kłamliwe pogłoski o pomocy ze strony Anglii. Już w pierwszych godzinach wojny mówiono o tem, że „angielska flota powietrzna panuje nad całym terytorium Niemiec”.

Anglia uwikłała Polskę w sieć kłamstwa!

Dzienniki włoskie opisywały we wrześniu te godziny „angielskiego błogosławieństwa kłamstw”. Według doniesień tych dzienników, jeden z wysokich dostojników duchownych w Rumunii miał rozmawiać z prezydentem Mościckim i Marsz. Rydzem-Śmigłym na temat zapewnień dostarczenia posiłków ze strony Anglii, zaraz pierwszego dnia wojny. Rydz-Śmigły oświadczył: „Już drugiego dnia wojny było dla mnie jasne, że wojna jest przegrana. Wszystkie połączenia zostały przerwane. Każda grupa wojsk walczyła na własną rękę. Tego dnia byłem już gotów do zawarcia pokoju. Anglicy jednak oświadczyli, że w żadnym wypadku nie wolno mi tego robić. Mieli oni zamiar faktycznie przyjść Polsce z pomocą i to zarówno na lądzie, jak na morzu, jak i w powietrzu. Rząd polski otrzymał nawet wiadomość z Anglii, że wojska angielskie już wylądowały i walczą na Westerplatte.”

Komunikaty angielskie skłoniły rząd polski do kontynuowania działań wojennych. Rozpoczęła się tragedia narodu polskiego, którą kierowali angielscy agenci. Marsz. Rydz-Śmigły, licząc na szybkie

przybycie angielskich posiłków, rozpoczął wydawanie fałszywych rozkazów do armii, w których donosił o rzekomym rozbiciu armii niemieckiej. Lud polski został wciągnięty do wojny. Wydano mu rozkaz brania udziału w akcji wojennej, polecono ludności cywilnej oblewać benzyną tanki niemieckie i zapalać je. Kobiety i dzieci miały na tyłach wkraczającej armii napaść na żołnierzy niemieckich!

Rozpoczął się rozlew krwi, jakiego nie znają dzieje. Marsz. Rydz-Śmigły, który ponosi odpowiedzialność za wszystko, co stało się na rozkaz Anglii, szybko doszedł

do przekonania, że Wielka Brytania zdradziła naród polski. Dwa dni potem, jak powierzono mu najwyższą władzę, nie był już w stanie władzy tej wykonywać. Stosownie do życzenia prezydenta Mościckiego naczelna komenda nad polskimi siłami frontowymi objął gen. Sosnkowski. Miał on ratować to, co jeszcze można było uratować.

Istotnie sytuacja Polski została jednak utrzymana w tajemnicy. W dziennikach i w radio musiały zabierać głos wybitne osobistości polskie, aby powtarzać znane kłamstwa o angielskich posiłkach.

Ambasador angielski spowodował ruinę Warszawy

Rozmiary katastrofy Polski powiększały się.

Już w trzecim dniu wojny siły finansowe Polski były na wyczerpaniu. Zmieniono wobec tego statut „Banku Polskiego”. Zniesiono pokrycie waluty polskiej w złocie. Musiała nadejść inflacja, jeśli nikad nie widać było pomocy.

Wstrzymano wszelki ruch pasażerski na kolejach. Banki zastanowiły wypłaty. — Zniesiono osobistą wolność obywateli polskich. Wszystko to robiono w nadziei szybkiego nadejścia angielskiej pomocy. Prezydent Warszawy oświadczał przez mikrofon Polskiego Radja jeszcze w dniu 2-go września, że Polska w tej wojnie nie zostanie osamotniona.

Anglia dopomóż! W dniu 8 września wygłosił przemówienie przez radio sekretarz polskiej Ligi Morskiej i Kolonjalnej Kaden-Bandrowski, który m. in. powiedział: Anglia, Francja i Polska postanowiły iść razem. Anglia maszeruje wraz z Polską.

Anglia wypowiedziała wojnę Niemcom. Anglia znalazła się w stanie wojny z Niemcami. Było to jeszcze jednym powodem do radości w obozie polskich polityków. Z okazji wypowiedzenia wojny Niemcom przez Anglię minister spraw zagranicznych Józef Beck wygłosił przemówienie do ludu polskiego. Wskazał on w nim na więzy przyjaźni, łączące Polskę z Anglią. Powiedział on: „Więzy przyjaźni wytrzymały ogniową próbę. Wypełniając swoje zobowiązanie wobec Polski, Anglia znalazła się w stanie wojny z Niemcami. Podkreślam jeszcze raz, że nie zawiedliśmy się na naszym sojuszniku”.

Józef Beck wiedział doskonale, dlaczego tak wyraźnie mówił o więzach, łączących przyjaźnię Polskę z Anglią. Chciał w ten sposób zaprzeczyć, że należy do tej grupy polityków polskich, przez których Polska została zmuszona do nawiązania nienaturalnych stosunków z kapitalistyczną Anglią.

Agenci angielscy podtrzymywali w tej akcji, pełnej kłamstw, Józefa Becka. Gdy w ten sposób wprowadzeni w błąd mieszkańcy Warszawy zgromadzili się pod gmachem ambasady brytyjskiej, celem manifestowania swych uczuć, ukazał się na balkonie ambasador angielski ambasador Kennard w towarzystwie min. Józefa Becka i oświadczył, że Anglia będzie walczyła ramię w ramię obok Polski, poczem wzniósł okrzyk w języku polskim: „Niech żyje Polska”!

Następnie orkiestra odegrała hymn angielski.

Hymn ten zabrzmiał owego dnia po raz ostatni w Warszawie. Na drugi dzień bowiem tenże ambasador Kennard, który zgłotał ludność Warszawy zgubę, uciekł z zagrożonej stolicy. Ten wytrwały agent angielski wiedział dobrze o tem, co nadejść musiało i dlatego wolał uciec się w bezpieczne miejsce.

Londyn dalej nie daje pomocy.

Wkrótce jednak dotarły do wiadomości ogółu pogłoski o istotnym stanie rzeczy. Okolicie t. zw. korytarza zostały oddane w ręce nieprzyjaciela. Ewakuowano Bydgoszcz i Grudziądz.

Gdzie jest pomoc Anglii? — pytano się wszędzie na ulicach Warszawy.

Anglia posiada przecież największą flotą świata! — Mówiono w Polskim Radju. Flota ta właśnie jest w drodze do Polski, aby jej przysłać z pomocą.

Znany publicysta Sławiński pisał o finansowej pomocy, jaką Anglia ma udzielić Polsce. „Zestawiając potęgę rezerw finansowych Wielkiej Brytanji — naszej sojuszniczki — mówił on — można powiedzieć, że z jednej strony walczy wielki stół, a z drugiej mała złośliwa pchła Niemcy”.

Próżna była nadzieja Sławińskiego! — Anglia nie pospieszyła Polsce z pomocą finansową. Przyznano wprawdzie obiecane w lecie 1939 r. pożyczki, ale pieniądze spoczywały nadal spokojnie w schowkach londyńskiego skarbu. Te zaś sumy, które wpłynęły do kas polskich, zabrał wojewodowie, którzy przybyli do Warszawy w ucieczce z granicznych miast wojewódzkich. Podobnie jak i dyrektorzy wielkich zakładów śląskich, nie zapomnieli oni jednak przed wyjazdem opróżnić doszczętnie wszystkich kas publicznych i wielkich przedsiębiorstw ze wszelkich zasobów pieniężnych.

Dnia 5 września, w godzinach popołudniowych nadeszła do Warszawy pewna wiadomość, pochodząca z Anglii, która natychmiast opublikowały wszystkie rozgłoszenie radiowe. Wiadomość ta brzmiała: „Angielska flota powietrzna zniszczyła wielką niemiecką fabrykę samolotów i panuje bezwzględnie nad całym terytorium Rzeszy.” Wiadomość ta, która była czczym wymysłem angielskich agentów, została ogłoszona o godz. 16.44. Dołączono do niej jeszcze zapowiedź: „Niewątpliwie w ciągu najbliższych godzin będziemy mogli podać szczegóły, odnoszące się do działalności wojsk brytyjskich.”

Spółceństwo czekało nadaremno!

Na ulicach zauważono samochody rządowe, opatrzone czerwonymi literami „R”. Kolumnami opuszczały one Warszawę. Tu i ówdzie krążyły pogłoski, że rząd postanowił przenieść archiwum państwowe w bezpieczne miejsce. Pogłoski tego rodzaju zwalczała brutalnie policja. Ale już wieczorem naga prawda stała się wiadoma. — o godz. 20.42 podała rozgłoszenia warszawska wiadomość, z której jasno wynikało, że Anglia nie przysłała żadnej pomocy.

Wiadomość ta brzmiała jak następuje: „Rozpoczęliśmy wojnę w przekonaniu, że otrzymamy posiłki, a teraz okazuje się, że jesteśmy w Europie Wschodniej jedynym państwem, które zdane zostało na własne siły. Musimy zachować żelazny spokój, musimy demaskować dywersantów, którzy będą rozpowszechniali nieprawdziwe pogłoski o zmiennej sytuacji wojennej. Jedno jest pewne, a mianowicie to, że wojnę tę doprowadzą wspólnie do końca Francja, Anglia i Polska. Musimy zaciągnąć zęby, musimy być gotowi do wszelkich ofiar!”

A sytuacja była beznadziejna!

Rząd polski wydał odezwe, w której zażądał istotne położenie Polski i zarządził dalsze prowadzenie wojny. Za ogłoszenie to zapłaciły tysiące Polaków utratą życia.

Rząd wziął udział w wielkim nabożeństwie w katedrze św. Jana. Oduślo się wrażenie, że władcy Polski w ten sposób chcieli zapobiec pogłoskom, rozszerzanym w mieście, według których kilku członków rządu miało już opuścić Warszawę. Po tem nabożeństwie jednak oszukani przez Anglię władcy Polski wsiedli do samochodów i opuścili stolicę. Oszukani oszucali!

Polski rząd ucieka! Nieodpowiedzialni politycy z pod znaku Rydz-Śmigłego i nowomianowanego ministrem propagandy, Grażyńskiego unikali w ten sposób odpowiedzialności. W tem wielkim nieszczęściu pozostawiali naród polski na pastwę losu.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Seramie, otwórz się!

Na środku pokoju stał nakryty stół. Jasne promienie słońca odbłyśkiwały na białym, w kwiaty wzorzystym obrusie, na polerowanej srebrnej zastawie, szklankach z matowo szlifowanymi brzegami i na gustownie malowanej porcelanie.

Przy oknie siedziała młoda niewiasta, zajęta cerowaniem pończoch i bielizny. Mała jej rączka skrzętnie poruszała się z dołu do góry i z góry na dół. Od czasu do czasu spoglądała na zegar i lekko wzdychając, rzucała niespokojne spojrzenia przez okno na ulicę, poczem w dalszym ciągu pracowała.

Wreszcie usłyszała dzwonek. Szybko pobiegła do przedpokoju, by serdecznie powitać wchodzącego meża.

Nieco sztywne jego odezwanie się słowami: „dzień dobry”, stanowiło całą odpowiedź, poczem oboje weszli do jadalni.

Przybyły był okazałym mężczyzną, hardo noszącym do góry głowę z piękną, gęstą, ciemną czupryną, okalającą myślnie czoło. Ona — ładniutka, mała blondynka, ze sporą dozą kobiecego wdzięku.

Mężczyzna usiadł przy stole, poczem niecierpliwie bębnił palcami po rogu stołu, podczas gdy ona składała i uprzątała przebraną robotę.

— No, co jest? — zapytał, — długo muszę jeszcze czekać na obiad?

— Zaraz podam, mój drogi!

Z temi słowy wybiegła do kuchni, skąd po malej chwili wróciła, niosąc mężowi obiad.

Było to może jego dziwactwem, że przy stole niecierpiał obcej obsługi. Najprzyjemniej mu było, gdy tę czynność uskuteczniała żona.

Jakiś czas w pokoju panowała cisza, przerywana jedynie brzękiem łyżek i talerzy.

— Przyniosłeś mi bilet wstępu na twój dzisiejszy odczyt? — rozpoczęła rozmowę żona.

— Nie, odrzekł krótko, — bo nawiasem mówiąc, mojem zdaniem, to nie warto, żebyś się zajmowała takimi nowoczesnymi problemami. I tak masz już sporo innych rzeczy do roboty w domu, a poza tem temat mego wykładu jest dla ciebie mniej interesujący i niestosowny. Będę mówił o lekceważeniu kobiet, więc niech z tego nie zrozumiała.

— To daj mi choć przeczytać ten wykład, skoro nie chcesz, żebym nań poszła.

— To także nie miałoby najmniejszego celu, gdyż jak powiadam, na tych rzeczach wcale się nie znasz. Życie wcale nie jest jakimś słonecznym, pięknym ogrodem. Więc gdy się znajdzie kiedy jakiś szczęśliwy ktoś, co idzie przez ten świat z niezamąconym spokojem, to szaleństwem byłoby obrabowywać go z tego spokoju.

Po tych słowach otarł sobie starannie usta i odsunął się nieco z krzesłem od stołu.

Zona poczerwieniała jak wiśnia; łyżę zakreśliła się w jej oczach. Powstała z krzesła i szybko podeszła do męża.

— Czy uważasz mnie już za takie nic, ale to absolutnie nie! — spytała drżącym głosem, równocześnie chwytając męża za rękę.

On spojrzał na nią zdziwiony.

— Uważam cię za malutkiego głupta-

śka — odrzekł. — Ale to tak zawsze bywa z kobietami, które nie nie myślą i nawet nie umieją samoistnie myśleć. Gdy się je raz wypuści z rąk, krzyczą jak dzieci i chcą, żeby je z powrotem wziąć na ręce. Całe życie chcą być noszone, pieszczone i do snu układane, gdy płaczą. Każda zabawka, jaką ujrzą, chcą zaraz dostać, inaczej to są zaraz nerwowe.

Z temi słowy zamierzał odejść do swego pokoju.

— Ale ja chcę, koniecznie chcę być do datnią jednostką społeczeństwa! — zawołała.

— Czego ci się naraz zachce, kochane dziecko? Lepiej daj mi spocząć, niech strawię obiad. Czy ja ci wreszcie bronię, żebyś była użytecznym członkiem społeczeństwa? Proszę bardzo! — odrzekł ironicznie.

Wobec tej spokojnej przewagi umysłowej męża, poczuła się całkowicie pognębiona. Po chwilowym zapale nastąpiła przykra reakcja. Była znowu w tym stanie, że gotowa była rzucić mu się w ramiona, płakać jak dziecko i z ufem oddaniem się prosić: „To mi pomóż!” Ale nie odważyła się na to.

On zaś stał jeszcze obok niej wyniosły, z wysoko podniesioną głową, ach jakże poważny i niedościgniony! To przecież powszechnie znany i podziwiany jako świetny mówca, światowej sławy uczony!

Z uśmiechnięciem, niemal ze wstydem spuściła na dół głowę i milcząco, poczęła oprzątać ze stołu.

— Czy mój frak oczyszczony? — usłyszała pytanie męża.

— Tak jest.

— To dobrze.

I poszedł do swego pokoju, ona zaś zasiadła do swoich robótek.

Po chwili mąż ukazał się już przebrany. Pomogła mu jeszcze włożyć zarzutkę. On z roztargnieniem pocałował ją na pożegnanie w czoło i wyszedł.

Pozostała sama.

— Zawsze i wiecznie sama, sama... — myślała z gorzkością.

Nie mogła się pozbyć nurtujących w jej umyśle rozważań, czy to nie ona właśnie jest ową zapoznaną, lekceważoną, na bok odsuwaną kobietą, oraz uważaną za coś, co jest nieuniknionym złem? Czula dobrze, że z największą radością poświęciłaby wszystkie swe siły dla dobra ogółu i że napewno jej troska o to, przyniosłaby jej, choć tak malej, nie dziś nie znaczącej istocie przy boku męża również uznanie i poważanie.

Skończywszy swą robótkę, poszła, żeby ją schować. Dwa pokoje męża, przez które przechodziła, były największe i najeleganciej umeblowane w niewielkim ich mieszkaniu. Ciężkie, artystycznie ułożone draperje ozdabiały drzwi, a miękkie dywany tłumili kroki. W pracowni męża paliła się wisząca elektryczna lampa, rzucając łagodny blask na wszystkie przedmioty.

Nagle kobiecie wzrok padł na leżącą na biurku arkusz złożonego papieru. Wzięła go do ręki.

— Jego pismo!... może to jakiś urywek z jego odczytu, który dziś wieczór wygłasza.

Rzeczywiście, nie myliła się. W nagłówku przeczytała: „Lekceważenie kobiet”.

Z gorączkową ciekawością zagłębiła się w treść pisma, czytając je półgłosem.

Demokracje i „małe narody“

Jak wpędzono Grecję w wir wojny światowej.

Kraków, 27 grudnia.

Nakładem wydawnictwa „Die Wehrmacht“ ukazała się książka Eryka Glodschey'a „Burze nad Morzem Śródziemnym“ (Stürme im Mittelmeer). W zwięzłej formie kreśli autor przed oczyma czytelnika obraz zmagani politycznych i wojskowych w basenie śródziemnomorskim w ciągu ostatnich lat 30-tu. W tych dniach kiedy prasa londyńska i paryska znów szermuje szumnymi frazesami pisząc o trosce mocarstw demokratycznych w odniesieniu do małych krajów i narodów, mają wspomnienia o losie Grecji podczas Wojny Światowej znaczenie właściwej charakterystyki posunięć tych „strażników demokracji“. Poniżej drukujemy wyjątek ze wspomnianej książki p. t. „Jak wpędzono Grecję w wojnę światową“:

Pociągnięcie mocarstw zachodnich na półwyspie Salonickim posiada, właśnie dzisiaj, nową siłę atrakcyjną, gdyż doprowadziło ten mały kraj do walki o swą neutralność, do walki, której przebieg naogół jest mało znanym. Niepowodzenie działań angielsko-francuskich przed Dardanellami i równoczesny upadek Serbji pod wpływem ofensywy mocarstw środkowo-europejskich w jesieni 1915 r. dały się boleśnie we znaki prestiżowi ententy. Ładowały one w październiku 1915 r. w greckim porcie Saloniki do marszu na Macedonję. Nie był to pierwszy wypadek, że mocarstwa zachodnie mimo neutralności naruszyły terytorjum greckie. Podobnie postępowali one przeciw przed wypadkiem Dardanell. Tym jednak razem konsekwencje dla państwa greckiego były o wiele cięższe, niż poprzednie obsadzenie kilku wysp, jako baz angielskich przed Dardanellami. Od wyładowania w Salonikach rozpoczęła się owa bezwzględna akcja, która mimo oporu miała zmusić Grecję do przejścia na stronę ententy. Porty greckie były potrzebne jako bazy, wojsko greckie nadawało się jako żer dla armat, zaś flota grecka miała zasilić jednostki, broniąc przed niebezpieczeństwem łodzi podwodnych mocarstw środkowo-europejskich. Nie przebralerano w środowiskach, dla osiągnięcia tego celu.

W świetle t. zw. gwarancji, jakich w 1939 r. udzieliły Anglja i Francja, w celu okrażenia Rzeszy niemieckiej, — los, jaki musiała dzielić Grecja w czasie wojny światowej, jest szczególnie pouczający. Z bezwzględna brutalnością zniszczono neutralność Grecji. Król Konstantyn, który postanowił trwać w neutralności stał się zezwoleniem władz greckich. W nocy 15 listopada 1915 r. wyładowano w Salonikach 13-tu okrętów handlowych austriackich i niemieckich, na co nie uzyskano zezwolenia władz greckich. W nocy 15 listopada 1915 r. wyładowano w Salonikach 13-tu okrętów handlowych austriackich i niemieckich, na co nie uzyskano zezwolenia władz greckich. W nocy 15 listopada 1915 r. wyładowano w Salonikach 13-tu okrętów handlowych austriackich i niemieckich, na co nie uzyskano zezwolenia władz greckich.

Dnia 1 września po raz pierwszy zjawiał się specjalny oddział sprzymierzonej floty angielsko-francuskiej, w skład którego wchodziło 5 okrętów wojennych, 7 krążowników, 2 lotniskowce i szereg okrętów pomocniczych i zakotwiczyło się w zatoce Salamis, aby tem samem wywrzeć wpływ na króla greckiego, przebywającego w pobliższych Atenach. Po pierwsze, wymuszono odjazd 13-tu okrętów handlowych austriackich i niemieckich, na co nie uzyskano zezwolenia władz greckich. W nocy 15 listopada 1915 r. wyładowano w Salonikach 13-tu okrętów handlowych austriackich i niemieckich, na co nie uzyskano zezwolenia władz greckich. W nocy 15 listopada 1915 r. wyładowano w Salonikach 13-tu okrętów handlowych austriackich i niemieckich, na co nie uzyskano zezwolenia władz greckich.

radjowe na wojennych greckich okrętach zamknięto. Król Konstantyn nie miał jednak zamiaru zrzec się neutralności swego kraju. Wówczas Anglicy i Francuzi powołali do Salonik przychylnego dla ich życzeń byłego prezesa rady ministrów Venizelosa do portu, gdzie stacjonowała była cała wschodnia armia ententy. W październiku 1916 r. powołano tam do życia rząd przeciw królowi Konstantynowi. — Trwające od pewnego czasu wewnętrzne rozterki w Grecji zostały tem samem jeszcze bardziej pogłębione.

Żądaniem następem było wydanie całej floty greckiej. Królewsko-grecki rząd musiał ustąpić przed siłą. 30 greckich okrętów wojennych wraz z uzbrojeniem i amunicją zostało zajętych przez ententę, która również obsadziła port Pireus wraz z ustawionymi tamże bateriami przybrzeżnymi. Oddziały francusko-angielskie spełniały kontrolę nad policją i kolejami w najodleglejszych obszarach Grecji. W międzyczasie antykrólewski rząd Venizelosa powołał do życia w Salonikach formacje ochotników greckich. Brakowało broni i amunicji. Domagano się więc od rządu w Atenach wydania 100.000 karabinów i miljonów amunicji. Nie doszło na tem; zażądano armat wraz z amunicją. Ponieważ zaopatrzenie armji w Salonikach napotkało na znaczne trudności wobec niebezpieczeństwa łodzi podwodnych, utworzono bazę flotową w wschodniego wejścia do zatoki korynckiej, aby skrócić drogę morską dla transportu żołnierzy i materiału wojennego drogą lądową do Salonik. Z końcem listopada 1917 r. wysiedlono na Grecji wysiedlenie wszystkich przedstawicieli dyplomatycznych mocarstw środkowo-europejskich. Grecka wyspa Korfu w międzyczasie została zajęta przez ententę, celem ułatwienia sobie zamknięcia cieśniny Otranto dla floty austriackiej i dla łodzi podwodnych mocarstw środkowo-europejskich.

Królowi Konstantynowi grożono blokadą całej Grecji, o ile nie zgodzi się na wydanie reszty posiadanego jeszcze materiału wojennego. Król odmówił. Dnia 1 grudnia wyładowało 3000 marynarzy angielskich i francuskich oraz 1000 czarnych żołnierzy kolonialnych w porcie Pireus. Celem marszu były Ateny. Zamierzano zająć wszystkie zakłady przemysłu wojennego, jak również wszelkie strategicznie ważne wzniesienia. Tym razem jednak wojska króla Konstantyna nie mogły stać bezczynnie. Mimo współdziałania ciężkiej artylerji z francuskich okrętów wojennych, ładujące oddziały ententy spotkały się z oporem. Ostrzeliwano również pałac królewski. W końcu admirał francuski starał się szukać wyjścia w rokowaniach i zadowolnił się wydaniem 6 baterji greckich. Oddziały ententy powróciły na swe okręty. 54 żołnierzy straciło życie, a 134 odniosło rany i kontuzje.

Jednak już stało się wiadomem, że dla słabej Grecji — wobec przemocy podżegaczy wojennych — nie da się utrzymać oporu na dalszą metę. Francuski admirał Dartige du Fournet popadł w Paryżu w niełaszkę, gdyż powszechnie uważano, że postąpił zbyt łagodnie; zmuszony był ustąpić z tego powodu, że nie zburił Aten. — Ogłoszono zatem blokadę przeciw Grecji. Z początkiem 1917 r. pod presją ultimatum, wycofał król Konstantyn swe wojska na teren Peloponezu. Ale mimo to wszystko nie uważał za stosowne wypowiedzieć wojny Austrii i Niemcom. W czerwcu 1917 r. wyładowały w Koryncie wojska mocarstw zachodnich, aby odebrać drogę armji królewskiej. Po raz drugi zjawiała się flota przed Atenami. Ultimatywnie zażądano w najbliższych 48 godzinach abdykacji króla Konstantyna.

Wszystkie starania nieszcześliwego króla greckiego, dla zachowania spokoju w swym kraju okazały się daremne. Zrzekł się więc korony na rzecz swego syna Aleksandra, poczem opuścił Grecję. — Nowy prezes rady ministrów Venizelos wypowiedział Niemcom wojnę i oddał wojska greckie do dyspozycji ententy. Rozpoczął się nowy okres historii greckiej, który po latach miał doprowadzić kraj do największych trudności, a wszystko to wskutek nacisku tak zwanych „demokracyj“.

Na zasadzie informacji udzielonej przez Izbę Przemysłowo-Handlową w Krakowie,

Komunikaty Kongregacji Kupieckiej.

Obowiązek oznaczania sklepów polskich.

Zamknięcie przedsiębiorstw w związku ze spisem inwentarza. — Sprawa legitymacji na sprzedaż mleka.

W związku z istniejącymi wątpliwościami w sprawie oznaczania sklepów polskich, wyjaśniamy, co następuje: W myśl Rozporządzenia Pana Generalnego Gubernatora z dnia 23-go listopada 1939 r. (D. R. Nr 8 z dnia 30. XI. 1939 strona 61): „Sklepy, których właściciele są Polakami, winny prowadzić (posiadać) polskie oznaczenie firmowe. Wolno im obok tego prowadzić (posiadać) niemieckie oznaczenia firmowe“. Obowiązek powyższy istnieje od dnia 30 listopada 1939.

Na zasadzie informacji udzielonej przez Izbę Przemysłowo-Handlową w Krakowie,

podajemy do wiadomości, iż przedsiębiorstwa, które prowadzą prawidłowe księgi handlowe w myśl art. 573 § 3 polskiego kodeksu handlowego i obowiązane są „na koniec każdego roku obrotowego sporządzić inwentarz“, mają zgodnie z obowiązującym u nas zwyczajem handlowym, prawo na zamknięcie przedsiębiorstwa na okres niezbędny do sporządzenia inwentarza.

Przypominamy, iż od dnia 15-go stycznia 1940 r. prawo handlu mlekiem będą miały w Krakowie tylko te sklepy mleczarskie (spożywcze), które wykażą się zezwoleniem Zarządu miasta w postaci legitymacji.

W związku z tym zwracamy uwagę, iż wszyscy kupey, którzy trudnią się obecnie handlem mlekiem, winni wnieść niezwłocznie do jednego z 11-tu miejskich urzędów obwodowych wzgl. ich Ekspozytur podanie o zezwolenie na dalsze prowadzenie przemysłu, używając do tego celu kwestionariuszy, które wydają M. Urzędy Obwodowe z rozróżnieniem na:

- a) sklepy mleczarskie,
- b) domokrążnych handlarzy mlekiem,
- c) gospodarzy rolnych, którzy sami wykonują sprzedaż na targach i po domach.

Kto kwestionariuszy nie odda, będzie zgóry wyłączony od dopuszczenia do prowadzenia handlu mlekiem.

Z KOWALSKICH
APOLONIA HOBORSKA
żona profesora Akademji Górniczej
po długiej a ciężkiej chorobie, operowanej św. Sakramentami, zasnąła w Panu dnia 18 grudnia 1939 r.
Wyprowadzenie zwłok z kaplicy na cmentarzu rakowickim na miejsce wiecznego spoczynku odbyło się w piątek dnia 22 bm., o godz. 2 po południu, o czym zawiadamiają straszkani: nieobecny mąż, rodzina i przyjaciele
Zmarłej 42558

Mówiący pies.

Razu pewnego byłem świadkiem przygody, jaka się zdarzyła ze słynnym brzuchomówcą Thurtonem, posiadającym świetnie tresowanego psa.

Pewnego dnia siedział on w restauracji i spożywał wieprzowe kotlety. Obok jego stołka siedział pies, tęsknie spoglądając w górę na swego pana i węsząc nosem zapach pieczywa. Ponieważ jednak Thurton nie zwracał na to uwagi, pies po dłuższej chwili próżnego czekania położył mu łapę na kolanie i odezwał się warczącym głosem:

— Głodny jestem, daj mi także trochę! Wszyscy goście aż się podnieśli z siedzeń i z szeroko otwartymi oczyma podziwiali prawdziwy cud natury... mówiącego psa.

— Siedź spokojnie pod stołem, — zawołał Thurton gniewnie, — możesz poczekać! Pies pokornie się skulił, wlaści pod stół i czekał. Po jakimś czasie odezwał się znowu hamowanym od gniewu głosem:

— Zawsze tak mówisz, a potem dajesz mi tylko same kości.

— Będziesz ty cicho, bydlę głupie! — zawołał Thurton, aż czerwony ze złości.

Przystuchujący się tej scenie jakiś bogaty człowiek przystąpił do Thurtona i zapytał, czyby mu nie sprzedał tego cudownego psa i aby za niego żądał?

Thurton oświadczył, że gotów psa sprzedać i postawił bajecznie wysoką cenę, na którą „lord“ skwapliwie się zgodził. Umowa została natychmiast zawarta.

Nadszedł wreszcie moment, w którym pies miał się rozstać ze swym dotychczasowym panem. W żaden jednak sposób nie chciał go opuścić. Wyjął i skomłuc, prosił go i zaklinał na wszystkich psich świętych, żeby cofnął umowę sprzedaży i nie pozbywał się go.

Ale daremnie! Kamienne serce Thurtona pozostało zimne, nieczułe.

Gdy Thurton i na ostatnie błagalne wołanie pozostał głuchym, pies poddał się swemu losowi i smutno szedł za swym nowym panem, który w międzyczasie autożył linę na obroże i ciągnął go za sobą. Biedne psisko nie mogło się jednak powstrzymać, by nie zawołać z wyrzutem do swego byłego pana:

— Dobrze!... ale odtąd nie powiem już nigdy ani słowa więcej! I dotrzymał swej groźby.

Dzisiejsze kobiety same są winne swego — jak mówią — lekceważenia. Są miłądzij nłmi takie, które przez zbyt wielką troskliwość o swych mężów, a zarazem ustawiczną skarg, że się poświęcają, nie otrzymując w zamian żadnej nagrody ani uznania z ich strony, obrzucają nas pochwałami, co — nie przeczymy — z początku pochlebia naszej miłości własnej, lecz co wkońcu nudzi i nuży, aż wreszcie wyraża się u nas z tego powodu przesył i zobojętnienie, torując drogę dla k c o w a z e n i u w i a s n y c h z o n. Co taka żona jest warta, która, jak papuga ciągle jedno i to samo powtarza:

— Dobry, zacny, nieoceniony, Jedyński! Mężczyzna staje się wtedy zły, potem młmł wśleki i jak dzika bestja stara się zrzucić ze siebie nałożony mu kaftan wszelakich cnót, do których w głębi ducha nie poczuwa się wcale. I dopiero wtedy budzi się u kobiety samopoczucie własnego „ja“ i krzyczy: „Ujarmiona, lekceważona“.

Tak, ale to by kobiety, sameście sobie usłały miejsce u naszych nóg. Bezspornie są takie kobiety, wysokie o sobie mające wyobrażenie, dumne. Być może, że i one bywają lekceważone. Tu jednak pożyczcie z niemi jest...

Na tem skończyła się kartka skryptu, dalszego ciągu brak. Serce czytającej mocno było.

— A więc dręczyłam cię swoją czułością i troskliwością! — myślała. — Dobrze, skoro chcesz, odtąd przyszłość będzie leżała w mojem ręku. Nie ujrzysz mnie nigdy, więc

cej płaczącej. Nauczysz się mnie wtedy lepiej oceniać!

Zdawało się jej, że po długim błędzeniu znalazła wreszcie właściwą drogę. — To dumne, sobie samemu wystarczające serce mężowskie, mimowoli samo wskazało mi tę drogę do Szamau. Klucz do jego bramy, sam mą dał. A więc „Szamau, obwórz się!“

Późno już było. Według zwyczaju nakryła do kolacji i właśnie przygotowywała się do zaparzenia herbaty, gdy usłyszała dzwonek wracającego do domu męża. W chwilę później do pokoju wszedł tenże, nieco zdziwiony.

— Co się stało? — myślał. — Dlaczego nie wyszła do przedpokoju, gdym dzwonił i nie powitała mnie jak zwykle całusem, ani się nie spytała, jak się mój odczyt u dał? Czy może niezdrowa? Nie, bo przecież stoi tutaj przy stole wesół i jak zawsze uprzejma.

— Dobry wieczór Alfredzie! — odezwała się napozór obojętnie, — siadaj, herbata gotowa.

Długo milczeli oboje. On czekał na jej zwykłe „wysokie interesujące“ jak zwykły był utrzymywać pytania, podczas gdy ona owe ciepłe, uczuciowe wyrażenia, jakimi go zazwyczaj zarzucała, gwałtem w sobie tłumila. Postanowiła sobie bowiem swemu bożyszczu dowieść, że jest zdolną zdobyć sobie jego poważanie i imię jego o niej zdanie.

— Na odcywie było mnóstwo ludzi — tym razem rozpoczął on rozmowę nieco niepewnie.

— Bardzo się tam cieszę — odrzekła mu grzecznie, acz chłodno.

— Niema w tem nic szczególnego — do rzucił niedbale.

Po kolacji, gdy mąż poszedł do swego pokoju, ona w milczeniu zaczęła uprzątać nakrycie stołu.

— Nie przyszło mi to tak łatwo — myślała z westchnieniem.

Odkąd bowiem pamięta, każde jego słowo, każde odezwanie się albo postępek, po dziwiała i wylewała łzy rozpacz, gdy się względem niej okazał zimnym i estywnym. A przecież ich domy rodzinne były w tak bliskim sąsiedztwie, że się niemal od dzieciństwa razem wychowywali i bardzo pokochali.

— Ireno! — usłyszała nagle wołanie męża, który nie spodziewanie zjawił się w pokoju i z filuternym uśmiechem na ustach stanął przy niej. — Teraz pojmuje.

— Co takiego? — zapytała, czerwieniąc się.

Domyślała się bowiem, że mąż znalazł kartkę nie na tem miejscu, na którym zostawił i że to ją zdradziło.

— Kochana moja mała, czytałaś koncept mego odczytu. Powiedz, że nie, jeśli możesz!

Głos jego brzmiał tym razem niebywale miękko. Trzymał arkusz papieru do światła tak, że od razu można było poznać na nim ślady łez na piśmie.

— Ja... ja... — wyjąkała zmieszana Irena.

I teraz chceś swemu niesprawiedliwemu mężowi dowieść, że choć tak mała, to przecież możesz być bohaterką kobietą. Mówiąc to, z czułością gaskał ją po jej głowie.

— Tak, Adolfie. Ta twoja niewzruszona

małomówność nieraz dawała mi wiele do myślenia, więc szukałam klucza do rozwiązania zagadki: dlaczego?? Czy ja temu winna!

— Przyszna, że nierozsądnie postępowałam z tobą. Lecz jakże trudno przychodzi człowiekowi zmienić się, gdy...

Tu utknął, nie wiedząc, co ma dalej mówić. Po chwili jednak dokończył:

— ...gdy się w coś niewzruszenie wierzy. Nie ciebie jednak miałem na myśli, pisząc ten referat, gdyż myśli moje...

I znowu utknął, nie wiedząc, jak dokończyć rozpoczęte zdanie, które ona dokończyła:

— ...bujają w obłokach. Chciałoby się mieć anioła, a tymczasem natrafiało się tylko na człowieka... w dodatku kobietę.

— Tak jest. Wybacz mi więc droga Irenko, że dotychczas za mało myślałam o tobie, mej biednej, małej żonce i że dopiero te łzy — (tu wskazała palcem na ślady łez na akrypcie) — otwały mi oczy. Obudziłaś niemi moje sumienie. Jednak teraz nie będziesz się nigdy więcej skarżyła na powrót tego, co bezpowrotnie minęło. Odtąd chcemy nietylko obok siebie, ale wspólnie razem żyć i pracować, odtąd będziesz mi zawsze towarzyszyć na wykładach i odczytach, prawda?

Gorący zachwyt zajaśniał w jej oczach. Wszakże zawsze starała się zastosować do jego zapatrywań i sposobu myślenia.

— O tak, bardzo chętnie, — odrzekła. — o ile tylko przedmiot będzie mnie interesował.

— Oj ty mała obłudnico, ty, ty!...

Dawna jego cierność rozwinęła się, jak mgła w słońcu. Piękny i wesół, z miłym, ciepłym spojrzeniem, stał on teraz przed

